

TRUNG TÂM TIN HỌC
ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN-TP.HCM

KỸ THUẬT LẬP TRÌNH C

TRUNG TÂM TIN HỌC
ĐẠI HỌC KHOA HỌC TỰ NHIÊN-TP.HCM

Chương 5: Hàm

Khái niệm

Khai báo hàm

Lời gọi hàm

Nguyên tắc hoạt động của hàm

Biến cục bộ và biến toàn cục

Hàm kiểu void

Các cách truyền tham số

Nguyên mẫu hàm

1. Khái niệm

Hàm là một đoạn chương trình độc lập nhằm thực hiện trọn vẹn một công việc nhất định. Chúng thực chất là những đoạn chương trình nhỏ giúp chia nhỏ một vấn đề lớn.

2. Khai báo hàm

Cú pháp:

```
<Kiểu hàm> <Tên hàm> (<Danh sách  
tham số hình thức>) {  
    <Khai báo thêm các biến>  
    <Các câu lệnh>  
    return <biểu thức>;  
}
```


Chương 5: Hàm

Trong đó:

- <Kiểu hàm> có thể là một kiểu dữ liệu nào đó (char, int, float, double, . . .) hoặc là kiểu void.
- <Tên hàm> bắt buộc phải có đối với mọi hàm.
- <Danh sách tham số hình thức> có thể có hoặc không tùy thuộc ta định dùng hàm đó làm gì.

Chương 5: Hàm

- Phần bao trong cặp dấu ngoặc {} được gọi là thân hàm, dấu {} là bắt buộc.
- Khi cần thêm một số biến thì phải <Khai báo thêm các biến>, các biến này gọi là **biến cục bộ của hàm**.
- <Các câu lệnh> là phần thực hiện nhiệm vụ của hàm.
- Câu lệnh return <biểu thức> có thể có hoặc không, khi kiểu hàm không phải là void thì nó bắt buộc phải có. Câu lệnh này nhằm trả về giá trị cho nơi gọi hàm.

3. Lời gọi hàm

Hàm được sử dụng thông qua lời gọi tới nó. **Số lượng và kiểu tham số thực** trong lời gọi hàm phải tương ứng với **số lượng và kiểu tham số hình thức** trong khai báo hàm.

Cú pháp:

<Tên hàm> (<Danh sách tham số thực>)

4. Nguyên tắc hoạt động của hàm

Bước 1: Cấp phát bộ nhớ cho các tham số hình thức và các biến cục bộ (nếu có).

Bước 2: Truyền giá trị các tham số thực cho các tham số hình thức tương ứng.

Bước 3: Thực hiện các câu lệnh trong thân hàm.

Bước 4: Khi gặp câu lệnh return hoặc dấu } cuối cùng của thân hàm thì máy sẽ giải phóng các tham số hình thức, các biến cục bộ và thoát khỏi hàm

Chương 5: Hàm

Ví dụ:

/*Hàm trả về giá trị max của hai số thực*/

```
float Max(float x, float y) {
```

```
    float ret; //Khai báo biến cục bộ ret
```

```
    ret = (x > y ? x : y);
```

```
    return ret;
```

```
}
```

```
void main() {
```

```
    float a = 3.6, b = 7.2;
```

```
    float kq = Max(a, b); /*Lời gọi hàm Max() với hai  
                           tham số thực a và b*/
```

```
    <xuất kq> }
```


5. Biến cục bộ và biến toàn cục

- Biến cục bộ là biến được khai báo bên trong một hàm. Biến này chỉ có thể được truy cập bên trong hàm mà nó khai báo và chỉ tồn tại khi hàm được gọi tới.
- Biến toàn cục là biến được khai báo bên ngoài các hàm. Biến này có thể được truy cập ở mọi nơi trong CT và tồn tại trong suốt thời gian CT thực hiện.

Chương 5: Hàm

Ví dụ:

```
float a, b; //Khai báo 2 biến toàn cục a và b
/*Hàm trả về giá trị lớn nhất của hai số thực (hàm không
có tham số hình thức - đối số)*/
float Max() {
    float ret; //Khai báo biến cục bộ ret
    ret = (a > b ? a:b);
    return ret;}
void main() {
    float kq;
    a = 3.6; b = 7.2;
    kq = Max(); //Lời gọi hàm Max() không tham số thực
    printf("max (%0.2f, %0.2f) = %0.2f\n", a, b, kq);
}
```


6. Hàm kiểu void

Khi một hàm không trả về một giá trị nào, hàm đó được gọi là hàm kiểu void.

Ví dụ:

```
void Xuat(int x, int y) {  
    printf("%d, %d\n", x, y);  
}  
void main() {  
    int i;  
    for(i = 1; i <= 10; i++)  
        Xuat(i, 2*i); /*Lời gọi hàm Xuat() với hai tham  
                        số thực i và 2*i */  
}
```

```
int nhapso() {  
    unsigned int n;  
    do {  
        printf("moi nhap so nguyen duong: ");  
        scanf("%u", &n);  
    } while (n <= 0);  
    return (n);  
}
```